

Collegevoorstel

Onderwerp:

Subsidieaanvraag 2018 POP3 korte voedselketens met regio gemeenten

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het aanvragen van de POP3 subsidie korte voedselketens bij de provincie Gelderland met de gemeenten Ede en Wageningen
2. In te stemmen met het concept projectplan voor de subsidieaanvraag korte voedselketens bij de provincie Gelderland.
3. In te stemmen met het aanwijzen van de gemeente Ede als penvoerder.
4. M.E. Knol te machtigen de gemeente Barneveld te vertegenwoordigen voor het aanvragen van de subsidie "Samenwerking voor innovaties op lokaal niveau – Korte Voorzieningenketens Verordening POP3 subsidies provincie Gelderland"

5. Dit besluit via rubriek B ter kennis van de gemeentebestuur brengen.

Raad

- ☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:
- ☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Datum: 13 november 2018 Steller: M.E. Knol

Afd: RO-SBO

Aantal bijlagen 1

Afd. hoofd: *S/K*
I.Y. van *VB*
Dijkhuizen

Portefeuillehouder D.J. Dorrestijn

Openbaarheid

Besluit (voorblad) openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispoint :
Groentje openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispoint :
Bijlagen openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, vermelden op bijlage

	Akkoord	Bespreken	Aantekeningen
Secretaris	<i>[Handwritten signature]</i>		
Burgemeester	<i>[Handwritten signature]</i>		
Wethouder A. de Kruijf	<i>[Handwritten signature]</i>		
Wethouder P.J.T. van Daalen	<i>[Handwritten signature]</i>		
Wethouder A.H. van de Burgwal	<i>[Handwritten signature]</i>		
Wethouder D. J. Dorrestijn-Taal	<i>[Handwritten signature]</i>		

Beslissing burgemeester en wethouders :

26 NOV. 2018

Nummer op besluitenlijst:

49/02

Conform advies.

G.

1. Inleiding

De agrofoodsector is een belangrijke economische motor en het buitengebied speelt een belangrijke rol voor ons aantrekkelijke woon- en leefklimaat.

Barneveld heeft daarom de regionale Voedselvisie en het Manifest van Salentein ondertekend en zet in op een duurzaam (economisch en sociaal vitaal) voedselsysteem. Hiervoor is een concurrerende landbouw noodzakelijk met oog voor milieu, dierwelzijn, volksgezondheid, voedselkwaliteit en klimaat.

Veel agrariërs staan voor cruciale keuzen in hun bedrijfsvoering. Eén van de mogelijkheden is het produceren voor de regionale markt. Het versterken van de korte keten geeft producenten nieuwe mogelijkheden, er zijn veel kansen voor deze markt. Hiermee spelen ze in op de groeiende behoefte aan transparant en duurzaam voedsel.

Agrarisch ondernemers hebben vaak moeite om deze marktkansen te vertalen naar mogelijkheden voor hun bedrijf. In plaats van het 'simpelweg' producten produceren moeten ze op geheel andere wijze kijken naar het potentieel van hun gehele bedrijf. Voor de producent is het ingewikkeld om aan de consumentenvraag te voldoen als het gaat over onder andere het assortiment, de distributie en leveringszekerheid. Dit vereist nieuwe vormen van samenwerking voor het opzetten van nieuwe ketens.

Tegelijkertijd moet ook de agrarische sector mee met de verduurzaming die de huidige maatschappij vraagt. Onder meer voor het regionaal sluiten van kringlopen is samenwerking tussen sectoren en met kennisinstellingen nodig. Zo kan duidelijk worden wie welke reststromen heeft en waarvoor die gebruikt kunnen worden. Voor individuele ondernemers is dit lastig om te organiseren.

In 2017 is de gemeente Barneveld met POP3 subsidie van de Provincie Gelderland gestart met het project StreekproeVen. In dit project werken (agrarisch) ondernemers, ketenpartners en de gemeente samen aan nieuwe afzetpunten voor regionaal voedsel om zo de toegankelijkheid voor de Barneveldse bevolking te vergroten. Op basis daarvan maken we een plan voor het verder stimuleren van korte voedselketens. Er is gestart met inkoop van duurzame regionale producten voor het bedrijfsrestaurant en komt er een plan om dit verder uit te bouwen. Daarnaast is bij een lokale supermarkt de helft van alle eieren in het schap afkomstig van twee Barneveldse producenten (scharrel en biologisch) en wordt er gewerkt aan nieuwe afzetkanalen met internetbestelling en bezorging. Het samenwerkingsverband is uitgebreid van drie naar acht ondernemers. Met deze ketenpartners worden plannen gemaakt om kringlopen te sluiten, onder andere door elkaars reststromen te gebruiken voor veevoer. Daarnaast wordt verkend of overschotten in de productie in de regio kan worden verwerkt bij bestaande gespecialiseerde bedrijven.

Vervolgens is in 2018, samen met Ede, gestart met de Masterclass 'Producers in de korte keten', waarbij ondernemers begeleiding krijgen van de WUR om hun businessmodel in de korte keten verder te ontwikkelen.

In Wageningen is een samenwerkingsverband opgericht met circa 30 bedrijven waarin wordt samengewerkt op het gebied van communicatie en waarin actief deelgenomen wordt aan netwerkbijeenkomsten en andere activiteiten en er is een gemeenschappelijke website.

Vanuit Ede is onder de naam 'Lokale waar voor de Edenaar' gebouwd aan een regionaal samenwerkingsverband van Groente- en fruittelers en een logistieke partner die zich ten doel stellen vraag- en aanbod beter op elkaar af te stemmen en een gezamenlijke marketingstrategie te ontwikkelen. Inmiddels heeft dit geleid tot interesse van andere partijen om zich bij dit samenwerkingsverband aan te sluiten.

Tevens is onderzoek gedaan naar vernieuwende concepten voor varkenshouders / varkensvlees.

Gedurende deze periode heeft kennisuitwisseling tussen boeren plaatsgevonden tijdens twee Inspiratiesessies over Korte Ketens met als thema's 'de eerste stap' en 'concepten in de korte keten'.

Krachten bundelen om de volgende stap te zetten naar een duurzaam regionaal voedselsysteem

Om werkelijk een bijdrage te leveren aan een vernieuwd voedselsysteem waarin regionale producenten een grote rol spelen moet de impact van de regionale producenten worden vergroot. Er is in de projecten veel ervaring opgedaan met diverse invalshoeken om korte ketens te versterken. De deelnemers aan de projecten willen de opgebouwde kennis en ervaring breder delen en de krachten bundelen om de volgende stap te zetten naar een steeds groter en duurzamer aanbod van regionaal voedsel. Intensiever samenwerken op het gebied van korte ketens is nodig voor de verdere professionalisering en opschaling. Ze denken hierbij aan regionale samenwerking op gebied van marketing en communicatie over regionale producten, het organiseren van het benutten van elkaars reststromen en bevordering van nieuwe samenwerking over sectoren heen en met kennisinstellingen. Alleen door deze grootschalige samenwerking ontstaat er voor boeren in de regio een (nieuw) verdienmodel en zal het aanbod regionale producten een substantieel aandeel van de dagelijkse consumptie kunnen worden.

Voor de producenten is het lastig dit zelf vorm te geven. De gemeente heeft hierin een verbindende, faciliterende rol.

Gezamenlijke aanvraag van de Subsidie korte voorzieningsketens (POP3) bij de provincie Gelderland

Om de impact te vergroten is het voorstel om regionaal een concreet project voor korte ketens op te zetten en daarvoor POP3 subsidie korte voorzieningsketens bij de provincie Gelderland aan te vragen.

Doel is om op een innovatieve manier projecten, initiatieven en netwerken te verbinden, om bestaande en nieuwe kennis te delen, bewustwording (bij consumenten en producenten) over gezond en duurzaam geproduceerd voedsel te vergroten en een meer circulaire voedselproductie in de korte keten te realiseren.

In de bijlage vindt u de thema's waarvoor de subsidie aangevraagd wordt nader uitgewerkt in het concept projectplan.

Penvoerder en samenwerkingspartners

Het doel van de subsidie is een duurzame Gelderse land- en tuinbouw. De provincie legt het faciliteren en verbinden van lokale initiatieven binnen de korte keten bij de gemeenten. De subsidie is bedoeld voor de financiering van inzet van menskracht. Om de kansen op het verkrijgen van de subsidie te vergroten is naast cofinanciering in uren ook een financiële bijdrage nodig.

Eén gemeente moet de aanvraag doen namens een samenwerkingsverband met tenminste één agrarisch ondernemer. Deze gemeente is ook penvoerder en zorgt voor de indiening en verantwoording van de subsidieaanvraag, het beheer van de middelen en de projectcoördinatie. Voorgesteld wordt om Ede penvoerder te maken voor deze aanvraag. Barneveld en Wageningen worden naast (vertegenwoordigers) van producten van regioproducten lid van het samenwerkingsverband. Op dit moment worden regionaal gesprekken gevoerd met streekproducenten, LTO Gelderse Vallei, Boerenhart en Smaakpark om partner te zijn in dit project.

Taken van de gemeente Barneveld zijn:

- 1) het bewaken van de voortgang van het project;
- 2) het inbrengen van kennis op het gebied van samenwerking tussen logistieke partijen, het realiseren van gemeenschapslandbouw en sluitende kringlopen.

2. Effect

In de regio Foodvalley is er voor producenten van regionale markt een (nieuw) verdienmodel, het aanbod en de bereikbaarheid van regionale duurzaam geproduceerd voedsel is vergroot en regionaal duurzaam voedsel vormt een aandeel van de dagelijkse consumptie van de inwoners.

3. Argumenten

1.1 door een beperkte eigen bijdrage in uren en geld komen middelen beschikbaar voor een vernieuwd voedselsysteem waarin regionale producenten een grotere rol spelen

Door €13.885 incl. BTW te investeren is er in totaal een projectbudget van ruim €170.000 om met vereende krachten te werken aan de volgende stap naar een steeds groter en duurzamer aanbod van regionaal voedsel in de regio Foodvalley.

2.1 de aanvraag biedt kansen voor het buitengebied en regionale bedrijfsleven.

Het versterken van de korte keten biedt boeren de mogelijkheid om kansen te vertalen naar een duurzame toekomstbestendige bedrijfsvoering. Met het versterken van het regionale netwerk en marketing&communicatie is de verwachting dat de afzet van regionale producten zal stijgen. Lokale afzet biedt producenten een alternatief verdienmodel. Door de POP3 aanvraag te doen kunnen producenten en ketenpartners actief ondersteund worden in de keten.

2.2 het project voorziet in de behoefte van boeren die zoekende zijn naar mogelijkheden op de korte keten.

Uit gesprekken met ondernemers blijkt dat boeren zoekende zijn hoe ze marktkansen op de korte keten kunnen vertalen naar hun bedrijf. Het aanboren van de juiste afzetmarkt is lastig. Door het netwerk te vergroten (bij elkaar brengen van afzet en aanbod) en communicatie op te starten krijgen boeren meer inzicht in de mogelijkheden van de korte keten

2.3 In het uitvoeringsprogramma voedselvisie FoodValley is regionale samenwerking op het gebied van korte ketens geborgd

De gemeenten Rhenen, Wageningen, Barneveld en Ede werken binnen het uitvoeringsprogramma samen aan de korte voedselketen en voedsleeducatie. Regionale productie stopt niet bij de gemeentegrenzen maar is regionaal. De regiogemeenten werken daarom samen aan de korte keten, waarbij Ede en Barneveld zich meer specifiek op ondernemerschap bij boeren richten.

2.4 In het Manifest van Salentein is regionale samenwerking op het gebied van toekomstgericht ondernemerschap voor agrariers geborgd

Dit regionale project sluit aan bij de volgende doelen uit het Manifest van Salentein:

- Ondernemerschap en innovatie door kennis te delen en netwerken te bouwen
- Imago en transparantie door de verbinding tussen boer en burger te versterken

Het regionale netwerk, de marketing van regionale producten en het vertellen van het verhaal van de boer draagt bij aan deze doelen.

3.1 Ede heeft hiervoor meer menskracht ter beschikking en heeft ervaring met twee andere door de provincie toegekende projecten.

Door de penvoering bij Ede te beleggen zorgt Ede voor de indiening en verantwoording van de subsidieaanvraag, het beheer van de middelen en de projectcoördinatie. Ede heeft hier in twee eerdere projecten al ervaring mee opgedaan.

4. Kanttekeningen

n.v.t.

5. Uitvoering

Bij een positieve beschikking kan vanaf september 2019 gestart worden met de onderdelen van het project. De periode van 1 februari 2019 tot september 2019 wordt gebruikt als voorbereidingsperiode om de betrokkenheid van de deelnemers te behouden en op 1 september 2019 voortvarend te kunnen starten. De timing sluit goed aan bij de afronding van het Barneveldse project StreekproeVen in juni 2019. De resultaten van dit project vormen de plannen die als onderdelen van het regionale project uitgevoerd gaan worden.

De gemeente Ede is penvoerder voor de samenwerkende gemeenten Ede, Barneveld en Wageningen.

6. Financiën

De subsidie is bedoeld voor de financiering van inzet van menskracht. Om de kansen op het verkrijgen van de subsidie te vergroten is naast cofinanciering in uren ook een financiële bijdrage nodig.

De totale projectbegroting bedraagt €171.428 incl. BTW. De totale subsidie bijdrage van de provincie voor de aanvraag van drie gemeenten voor categorie A en B bedraagt maximaal € 120.000 incl. BTW. Hierbij is 30% cofinanciering nodig. De bijdrage van Barneveld is €13.885 incl. BTW. Dit bedrag kan gedekt worden uit bestaand budget (6806).

Cofinanciering door de aanvragende gemeenten:

Ede:	€ 28.285 incl. BTW
Wageningen	€ 9.258 incl. BTW
Barneveld	€ 13.885 incl. BTW
Totaal	€ 51.428 incl. BTW

7. Risico's

Het niet toekennen van de subsidie.

8. Bijlagen

Concept projectplan bij de subsidie aanvraag POP3 korte voedselketens 2018 met regio gemeenten.

Projectplan POP3 aanvraag
Korte voorzieningsketens Gelderland

Proeflokaal in de regio

circulaire voedselproductie in korte ketens voor de regio Foodvalley

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Behaalde resultaten.....	5
3. Probleemstelling	6
4. Projectdoelstelling en beschrijving van het project	8
A. Versterken en faciliteren van de regionale samenwerking.....	8
B. Professionaliseren regionale Groente- en fruitketen	9
C. Verbeteren en vormgeven van de gezamenlijke marketing en communicatie.....	9
D. Reststromen gebruiken en kringlopen sluiten (circulaire voedselketen)	10
5. Partners in dit project.....	12
6. Uitvoering en resultaten van het project	13
Planning.....	13
Resultaten	13
7. Begroting	16

CONCEPT

1. Inleiding

Veel agrariërs staan op dit moment voor cruciale keuzen in hun bedrijfsvoering. Eén van de mogelijkheden is het produceren voor de regionale markt. Het versterken van deze korte keten geeft producenten nieuwe mogelijkheden, er zijn namelijk veel kansen voor afzet in de regionale markt. Ze spelen hiermee in op de groeiende behoefte aan transparant en duurzaam geproduceerd voedsel. De agrofoodsector is -voor de regio Foodvalley- een belangrijke economische motor en een vitaal buitengebied speelt een belangrijke rol in een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.

Agrarisch ondernemers hebben vaak moeite om deze marktkansen te vertalen naar mogelijkheden voor hun bedrijf. In plaats van het 'simpelweg' producten produceren moeten ze op een andere wijze kijken naar het potentieel van hun gehele bedrijf. Voor de producent is het ingewikkeld om aan de consumentenvraag te voldoen als het gaat over het assortiment, de distributie en de leveringszekerheid. Dit vereist nieuwe vormen van samenwerking voor het opzetten van nieuwe ketens, een andere manier van benaderen van de consument en het goed vertellen van het verhaal van de boer. Tegelijkertijd moet ook de agrarische sector mee met de verduurzaming die de huidige maatschappij vraagt en nadenken over bijvoorbeeld voedselverspilling en verwaarden van reststromen.

De onlangs gepresenteerde landbouwvisie van minister Schouten geeft een duidelijk beeld waar de landbouw naar toe moet. Als agrofood keten in de Regio Foodvalley willen we hier koploper in zijn en ook circulariteit in de korte ketens invoeren. Dit doen we vooruitlopend op en in samenspraak met de ingediende Regiodeal, de doorontwikkeling van het Manifest van Salentein en het programma Foodvalley Circulair.

Regionale voedselvisie

Korte ketens is één van de thema's van de Regionale Voedselvisie, waarin de 8 samenwerkende regiogemeenten met ondernemers, kennisinstellingen, inwoners en overheden samen werken aan goed voedsel, veilig voedsel en voldoende voedsel om de groeiende wereldbevolking te voeden.

In de regionale Voedselvisie staan de 7 ambities beschreven. Zij komen hierop neer:

- Eiwittransitie
- Voedselverspilling
- Korte ketens & lokaal voedsel
- Sluiten van kringlopen
- Voedseleducatie

De ambitie is dat in Regio Foodvalley bedrijven in de hele keten voorop lopen in duurzaamheid. Van toeleverancier en producent tot aan transporteur en consument, ieder gaat zuinig om met natuurlijke hulpbronnen. We sluiten kringlopen, verminderen verspilling en lopen voorop in eiwittransitie en marktintroductie van alternatieve eiwitten. Ondernemers krijgen in duurzame productieketens een reële prijs voor hun producten. Kennisontwikkeling en voedseleducatie staan hier hoog in het vaandel. Inwoners zijn zich bewust van duurzaam en gezond eten. En overheid, bedrijven en kennisinstellingen werken samen aan één Regio Foodvalley met wereldwijde bekendheid.

Vergroten van het effect van korte ketens en lokaal voedsel

In de regio is in de afgelopen jaren hard gewerkt aan het opzetten van de korte voorzieningsketen. Korte voorzieningsketens zijn (voedsel)ketens die bestaan uit producenten, verwerkers en consumenten met maximaal één schakel tussen boer en consument. De regiogemeenten Wageningen, Ede en Barneveld hebben in de afgelopen periode allen afzonderlijk projecten uitgevoerd met subsidie van de provincie Gelderland en de EU, de zogenaamde POP3 subsidie 'Samenwerking voor innovaties op lokaal niveau – Korte voorzieningsketens'. Om het effect in de regionale korte voorzieningsketen te vergroten en de behaalde resultaten uit de vorige periode nog beter te benutten is een doorbraak nodig in verdere regionale samenwerking. We slaan op een vernieuwende manier als gezamenlijke gemeenten, regionale producenten, verwerkers, distributeurs, horeca, (zorg)instellingen en belangenorganisaties, de handen ineen voor een nieuwe POP3 aanvraag. De formele aanvraag wordt gedaan door regionale producenten, LTO Gelderse Vallei, Coöperatie Boerenhart en de gemeenten Wageningen, Ede en Barneveld. In de uitvoering worden alle ketenpartners in de regio betrokken. Velen van hen hebben hun commitment aan deze aanvraag gegeven door ondertekening van een intentieverklaring.

Doel van de samenwerking is te komen tot een duurzaam (economisch en sociaal vitaal) regionaal voedselsysteem. Hiervoor is een innovatieve, concurrerende landbouw noodzakelijk met oog voor milieu, dierwelzijn, volksgezondheid, voedselkwaliteit en klimaat. Duurzaam regionaal geproduceerd voedsel is in 2020 bereikbaar voor iedereen en behoort tot een substantieel aandeel van het eetpatroon van de inwoners uit de regio.

Kwalificatie in te zetten personen (zie lokale waar...)

2. Behaalde resultaten

De afgeronde en nog lopende (pilot)projecten in de regio uit de vorige POP3 aanvraag (2017) hebben een aantal mooie resultaten opgeleverd. Hieronder volgt een korte opsomming van de resultaten tot nu toe:

- **Wageningen**

In Wageningen is een samenwerkingsverband opgericht met circa 30 bedrijven waarin wordt samengewerkt op het gebied van communicatie en waarin actief deelgenomen wordt aan netwerkbijeenkomsten en andere activiteiten. Daarnaast is de communicatie over lokale producten opgepakt met o.a. de #eatlocal challenge en de website met lokale producten.

- **Barneveld**

Barneveld is onder de naam 'StreekproeVen' gestart met inkoop van duurzame regionale producten voor het bedrijfsrestaurant en er komt een plan om dit verder uit te bouwen. Daarnaast is bij een lokale supermarkt de helft van alle eieren in het schap afkomstig van twee Barneveldse producenten (scharrel en biologisch) en wordt er gewerkt aan andere nieuwe afzetkanalen met internetbestelling en bezorging.

- **Ede**

Vanuit Ede is onder de naam 'Lokale waar voor de Edenaar' gebouwd aan een lokaal netwerk van ketenpartners met producenten, horeca en zorginstellingen. Verder is gewerkt aan een regionaal samenwerkingsverband van groente- en fruitteilers en een logistieke partner die zich ten doel stellen vraag- en aanbod beter op elkaar af te stemmen en een gezamenlijke marketingstrategie te ontwikkelen. Inmiddels heeft dit geleid tot interesse van andere partijen om zich bij dit samenwerkingsverband aan te sluiten. Tevens is onderzoek gedaan naar vernieuwende concepten voor varkenshouders / varkensvlees. Gedurende deze periode heeft kennisuitwisseling tussen boeren plaatsgevonden tijdens twee Inspiratiesessies over Korte Ketens met als thema's 'de eerste stap' en 'concepten in de korte keten'.

- **Barneveld en Ede (gezamenlijk)**

De gemeente Ede en Barneveld bieden aan ondernemers in 2018 een masterclass "Produceer in de korte keten" aan. Ondernemers kunnen zich oriënteren op alternatieven voor of naast hun huidige bedrijfsvoering. Samen met 13 deelnemers wordt een traject doorlopen onder begeleiding van de WageningenUR dat resulteert in een (nieuw of verbeterd) businessplan voor iedere deelnemer.

- **Rhenen (provincie Utrecht)**

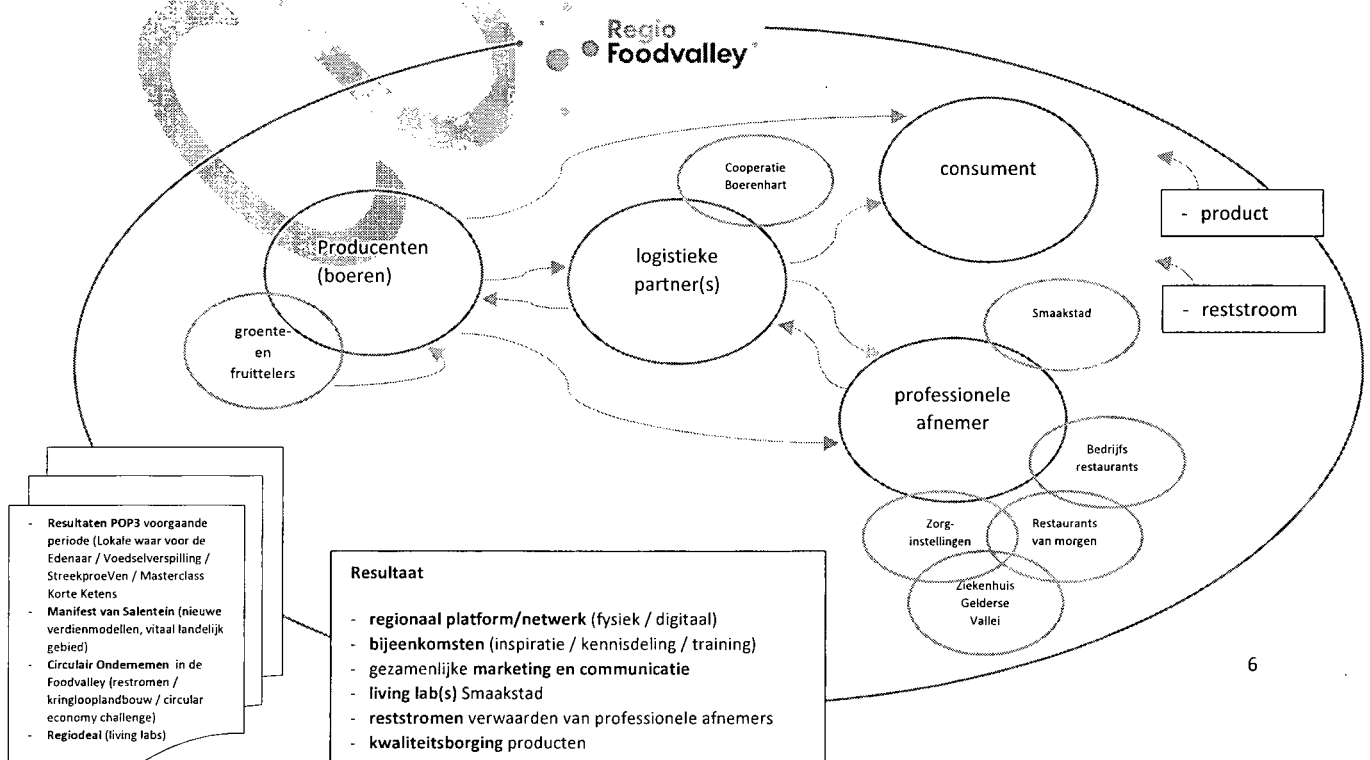
De gemeente Rhenen heeft op zelf gesprekken gevoerd met horecaondernemers en supermarkten om het bewustzijn van lokale producten te vergroten.

3. Probleemstelling

De behaalde resultaten uit de afgelopen periode, zoals in hoofdstuk 2 beschreven, zijn op zich al prachtig per gemeente. Het probleem is echter dat de kennis, ervaring en de netwerken relatief lokaal georiënteerd zijn geweest. Hier ligt voor de komende periode ook de meteen de uitdaging!

- De producenten moeten een grotere markt bedienen dan alleen de eigen gemeente. Dit is noodzakelijk voor voldoende afzetmarkt. Hiervoor is regionale oriëntatie en samenwerken noodzakelijk.
- Binnen de gemeentegrenzen zijn lang niet alle producten beschikbaar. Met name professionele afnemers (retail / horeca / (zorg)instellingen) hebben behoefte aan netwerk en verbinding met producenten uit de gehele regio voor een compleet aanbod.
- De bewustwording bij consumenten moet worden vergroot om de afzetmarkt te laten groeien. Dit speelt bij iedere gemeente afzonderlijk dus ligt een gezamenlijke aanpak voor de hand.
- Circulaire voedselproductie in de korte keten is een uitdaging voor de afzonderlijke producent. Hiervoor is samenwerking op minimaal regionale schaal noodzakelijk.
- Producenten, ketenpartners en gemeenten willen dat regionaal geproduceerd voedsel meer impact heeft op het huidige voedselsysteem.

Om bovenstaande uitdagingen het hoofd te bieden is regionale samenwerking noodzakelijk. Dat betekent dat we in de regio Foodvalley op een innovatieve manier projecten, initiatieven en netwerken aan elkaar verbinden om bestaande en nieuwe kennis te [wb1]delen, bewustwording (bij consumenten en producenten) over gezond en duurzaam geproduceerd voedsel te vergroten en een meer circulaire voedselproductie in de korte keten te realiseren. Alleen door deze grootschalige professionele samenwerking ontstaan er voor boeren in de regio (nieuwe) verdienmodellen en zal het aanbod en daarmee de impact van regionale producten worden vergroot.

Bovenstaand figuur geeft de samenhang weer van de verschillende onderdelen van de subsidieaanvraag die in een regionale samenwerking met elkaar worden verbonden om op een innovatieve manier een verdiepingsslag aan te brengen in de regio als het gaat om de korte voorzieningsketen.

COMPLEET

4. Projectdoelstelling en beschrijving van het project

De aanvraag van dit project wordt ingediend door drie gemeenten in de regio Foodvalley maar de uitvoering daarentegen vindt plaats in de gehele regio. We richten ons met deze POP3 aanvraag korte voorzieningsketens op 4 pijlers.

A. Versterken en faciliteren van de regionale samenwerking

Zoals in de inleiding omschreven zijn in de afgelopen periode verschillende projecten uitgevoerd door gemeenten in de regio, allemaal met hun eigen accent en eigen partners. In ieder project wordt kennis opgedaan en kennis gedeeld, lokale en regionale producenten met hun producten geïntroduceerd bij consumenten en professionele afnemers, aan nieuwe keten samenwerkingen en concepten gebouwd en worden projecten opgezet om voedselverspilling te voorkomen en kringlopen te sluiten. Stuk voor stuk goede projecten die op zichzelf al een positief effect hebben op de regionale korte voorzieningsketen. De samenwerkende gemeenten constateren dat veel (kennis) wordt ontwikkeld op lokaal niveau wat zeer geschikt is voor de hele regio. Daarom wordt gewerkt aan het versterken en faciliteren van de regionale samenwerking. Doel is om de lokaal ontstane initiatieven te koppelen in een regionaal netwerk en zo gebruik te maken van elkaars kennis en ervaring, netwerk, producten, diensten en zelfs faciliteiten. Daarnaast worden nieuwe samenwerkingen aangejaagd vanuit de praktijkbehoefte.

Concreet betekent dat het gezamenlijk formuleren van een projectplan en de uitvoering van:

1. Opzetten platform 'korte ketens regio Foodvalley' waarin de verschillende initiatieven en partners verbonden zijn en de (regionale) kennis tussen de korte ketens onderling en binnen de ketens wordt geborgd, gedeeld en nieuwe kennis wordt opgedaan met als doel initiatieven en partners te ondersteunen bij nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen of het creëren van meerwaarde in de korte keten. Resultaat hiervan zijn living labs met alle schakels in de keten en de kennisinstellingen in de regio.
2. Organiseren van een halfjaarlijkse ontmoeting voor regionale partners in de korte keten voor inspiratie en kennisdeling.
3. Faciliteren van de samenwerking tussen diverse organisaties die de distributie van regionale producten (en daarmee het verhaal van de producent) naar regionale afnemers verzorgt en vertelt. Er zijn in de regio Foodvalley diverse partijen actief om de distributie van regionale producten naar regionale afnemers te verzorgen. Over het algemeen genomen werken zij aanvullend aan elkaar en benutten zij verschillende manieren van distributie en leveren ze aan verschillende partijen. Door met elkaar te gaan samenwerken kan een professionaliseringsslag worden gemaakt en kan ieders specialisatie worden benut en is de distributie van regionale producten als geheel minder kwetsbaar/robuuster. Door een perfect afgestemde gezamenlijke marketing en communicatie is het verhaal van het streekproduct voor de consument herkenbaarder.

B. Professionaliseren regionale Groente- en fruitketen

Groente- en fruittelers zitten in een lastige markt als het gaat om een reële prijs voor hun product te krijgen. Er is weinig productdifferentiatie waardoor concurrentie niet kan worden vermeden. Daarnaast is kwantiteit en kwaliteit lastig te voorspellen door de weersomstandigheden. Bovendien zijn de producten beperkt houdbaar en moeten geoogst worden als ze rijp zijn waardoor het aansluiten van vraag- en aanbod - de juiste hoeveelheid producten op de juiste tijd - noodzakelijk wordt. Dat was de aanleiding voor een aantal regionale producenten en een logistieke partner een prille samenwerking te starten om gezamenlijk de uitdaging aan te gaan. Voor een sterke regionale productie van groenten en fruit is het van belang dat er een innovatieve samenwerking plaats gaat vinden. Concreet betekent dat we uitvoering gaan geven aan:

1. Uitwerken van gezamenlijke teeltplannen voor een betere afstemming van vraag en aanbod
2. Invoering van een kwaliteitsborging voor regionaal geproduceerde groenten en fruit
3. Uitvoeren van een gezamenlijke marketing en promotie van regionaal geproduceerde groenten en fruit
4. Pilot starten met professionele afnemers die regionaal geproduceerde groenten en fruit afnemen

Dit project is nauw verbonden met onderdeel C marketing en Communicatie wat betreft het vertellen van het verhaal, het afstemmen van vraag en aanbod en het koppelen van de producenten aan professionele afnemers.

C. Verbeteren en vormgeven van de gezamenlijke marketing en communicatie

Om het bewustzijn over gezond, duurzaam regionaal geproduceerd voedsel te vergroten onder consumenten, professionele afnemers en producenten is het belangrijk een gezamenlijke, eenduidige en consistente boodschap te formuleren die herkenbaar is voor consumenten / afnemers in de regio. Vanuit de voorgestelde regionale samenwerking (A) is het eenvoudiger om bovengenoemde boodschap te formuleren en breed uit te zetten in de regio Foodvalley.

Vragen als waar zitten de regionale producenten, waar kan ik mijn producten verkrijgen, waar zitten de restaurants die werken met regionale producten, hoe vertel ik het verhaal van de producent, hoe verbinden we regionale producenten aan professionele afnemers, hoe verbinden we regionale producenten aan de consument?

Antwoord op deze vragen wordt gegeven door het opstellen van een gezamenlijk projectplan met betrekking tot marketing en communicatie en de uitvoering van dit plan. Concreet betekent dit.

1. Opstellen gezamenlijk marketing en communicatieplan
2. Verkennen welke en mogelijk aansluiten bij digitale platformen die beschikbaar zijn voor het zichtbaar maken van regionale producenten, regionale producten, distributiekanaal, verkooppunten, restaurants en het verhaal over duurzaam regionaal geproduceerd voedsel.
3. Uitvoeren van gezamenlijke campagnes over gezond, duurzaam regionaal geproduceerd voedsel
4. Ontwikkelen training 'koken met regionale producten' in het living lab [Smaakpark WB2](#) waarbij het verhaal van diverse boeren uit de regio wordt verteld tijdens de trainingen aan

de zwarte brigade van de regionale restaurants. Het is belangrijk dat het verhaal van het streekproduct in de restaurants wordt doorverteld. In het Smaakpark in Ede worden bezoekers geïnspireerd om op een andere manier naar hun voeding te gaan kijken. Dat wordt gedaan samen met lokale producenten, kenniscentra, overheden, scholen en kleine food-ondernemers uit de Regio Food Valley. Iedereen die met duurzame/gezonde voeding bezig is, kan een plek in het Smaakpark krijgen om zijn/haar producten te bedenken, te produceren, te laten proeven en te verkopen.

Uiteraard wordt bij Marketing en Communicatie relaties gelegd met bestaande initiatieven zoals Wageningen Eet Duurzaam, #eatlocal challenge, Restaurants van Morgen, Coöperatie Boerenhart etc.

D. Reststromen gebruiken en kringlopen sluiten (circulaire voedselketen)

Ook in de regio FoodValley^[w83] gaan we uit van het principe 'Afval bestaat niet'. Als het aan ons ligt, worden alle agrifood reststromen hoogwaardig verwerkt tot voedingsmiddel, veevoer en/of biobased materialen en worden grondstoffen hergebruikt en de kringlopen gesloten. Dit kan alleen als iedere partner in de keten, van boer tot retailer, zijn steentje bijdraagt en beseft dat een circulaire economie creëren iets is wat je samen doet. De regio is bezig met het programma Circulair Ondernemen in de Foodvalley en daagt initiatiefnemers uit te komen met bottom up projecten. Vanuit de korte keten zijn logistieke partners cruciaal. Zij kunnen op een efficiënte manier producten afleveren bij professionele afnemers en reststromen retour nemen. Om te komen tot een duurzame productie- en voedselketen leggen wij verbinding tussen food en non-food – twee ketens die in een circulaire economie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Bij de teelt van voedselgewassen en de productie van voedingsmiddelen blijft altijd een deel over dat niet geschikt is voor consumptie. Deze reststromen kunnen een duurzame grondstofbron vormen voor nieuwe voedselingrediënten en (biobased) producten en leveren milieuwinst op.

Schema circulair toevoegen...

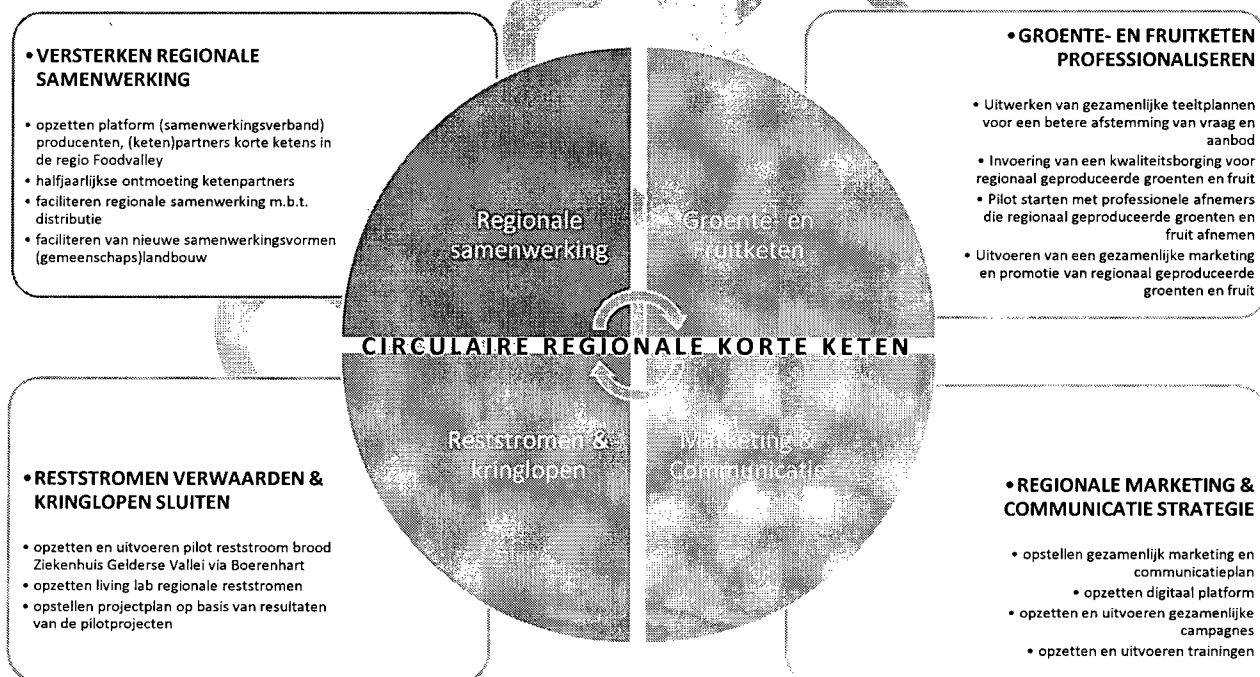
Concreet betekent dat een gezamenlijk projectplan opstellen met betrekking tot:

1. Opzetten van een pilot met logistieke partner Coöperatie Boerenhart en Ziekenhuis Gelderse Vallei om de overgebleven broden als veevoer (feed) naar de leverende regionale producenten (veehouders) te brengen. Bij succes wordt dit project vergroot met meerdere grote instellingen in de regio en meerdere afnemers. Zo kunnen we met een efficiënte en duurzame logistiek meer regionale reststromen verwaarden.
2. Living lab naar de kansen voor het benutten van elkaars reststromen voor regionaal veevoer en mogelijk andere toepassingen. De resultaten van een praktijkproef met het in kaart brengen van de reststromen en de behoefte aan regionaal veevoer en meststoffen van de

leden van het samenwerkingsverband StreekproeVen leveren input voor het opstellen van een plan.

3. Op basis van de bevindingen van de beide pilots / living labs wordt een plan opgesteld voor de verbetering en uitbreiding van deze doorbraak in de regionale korte keten. Het plan geeft antwoord op de volgende uitdagingen:
 - samen met WageningenUR en de NVWA nagaan of er mogelijkheden zijn elkaars reststromen te gebruiken om in de behoefte van regionaal veevoer en meststoffen te voorzien.
 - na te gaan wat nodig is om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen
 - te onderzoeken of er digitale marktplaatsen zijn, die voor deze stromen geschikt zijn
 - ontwikkelen van goede overeenkomsten voor de transacties, zodat sprake is van eerlijke prijsvorming en goede businesscases.
 - na te gaan of en zo ja, welke verwerkingsstappen nodig zijn om de reststromen geschikt te maken voor veevoer of meststof.

Samenwerking in de korte ketens levert een grote toegevoegde waarde voor regionale producenten, ketenpartners en consumenten in de regio Foodvalley.

5. Partners in dit project

De schaalgrootte van dit innovatieve project voor de verandering van ons voedselsysteem in de regio is uniek. In voorgaande projecten werd gewerkt op lokaal en incidenteel op regionaal niveau. In dit project verbinden we alle lokale initiatieven tot een regionale aanpak van de korte ketens. Dat betekent dat het aantal projectpartners daarmee aanzienlijk toeneemt. Dit project wordt gefaciliteerd door de gemeente Wageningen, Ede en Barneveld maar komt ten goede aan alle regionale producenten en de ketenpartners.

De partners in dit project zijn:

- LTO Gelderse Vallei (Gina van Elten)
- ANV Binnenveld ?? (Carola van Ruijswijk bellen - Wicha)
- Vanelly (Gert van Middendorp en Elly van Zijtveld) Marlies belt
- Coöperatie Boerenhart (Pieter Vink) Akkoord
- Samenwerkingsverband Groentelers (IJsbrand Snoeij)
- Regionale producenten in de regio Foodvalley (via een intentieverklaring)
- Gemeente Wageningen
- Gemeente Barneveld
- Gemeente Ede
- Gemeente Scherpenzeel??
- Gemeente Nijkerk??
- Regio Foodvalley (Gert Boeve bellen – Wicha)
- Ecofields – Bart Boon
- Gebiedscoöperatie O-gen
- WageningenUR FBR

6. Uitvoering en resultaten van het project

De uitvoering van dit project vindt plaats in de regio Foodvalley en wordt namens de regio ondersteund door de gemeenten Wageningen, Ede en Barneveld. Penvoerder namens allen is de gemeente Ede. De looptijd van het project is 2,5 jaar en loopt van maart 2019 tot en met september 2021.

Eerder starten met oriëntatiefase ter voorbereiding

Start 1 februari 2019 (geeft urgentie aan en we gaan gewoon door) hoe houden we de energie vast en de deelnemers enthousiast - warm houden!

Planning (nog aan te passen in schema)

	2019					2020					2021				
	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
1. Versterken en Faciliteren regionale samenwerking															
- Formuleren Projectplan platform korte keten															
- Uitvoeren en oprichten platform korte keten															
- Organiseren haljaarlijkse ontmoeting t.b.v. kennisdeling en inspiratie															
2. Verbeteren van de marketing en communicatie															
- Formuleren gezamenlijk Projectplan marketing en communicatie															
- Uitvoeren gezamenlijke campagnes															
- Ontwikkelen digitaal platform															
- Ontwikkelen training in living lab Smaakpark															
3. Reststromen gebruiken en kringlopen sluiten															
- Formuleren gezamenlijk Projectplan voor gebruik reststromen in de regio															
4. Professionalisering regionale Groente- en Fruitketen															
- Uitvoering geven aan gezamenlijke teeltplannen en groente en fruit op maat															
- Uitvoering geven aan gezamenlijke kwaliteitsborging															
- Uitvoering geven aan gezamenlijke marketing en communicatie															
- Uitvoering geven aan gezamenlijke afzet professionele afnemers															
Rapportage															

Resultaten

Onderdeel	Omschrijving	Meetbare resultaten	Wijze van meten / toetsen	Risico	Beheermaatregel
A. Versterken en faciliteren van de regionale samenwerking	Opzetten platform korte keten regio Foodvalley	Projectplan opgesteld	Overall Projectplan aanwezig	Geen	
		Netwerkplatform ontwikkeld van regionale producenten waaraan een substantieel deel van de regionale producenten en ketenpartners	Er is een digitaal platform ontwikkeld # aantal regionale producenten, ketenpartners en overige partijen zijn zichtbaar onderdeel van het netwerk	Beschikbaarheid relevante data Verouderde informatie	Gebruik maken van de verschillende databronnen in de regio Organiseren dat informatie up to date blijft
	<i>Gezamenlijk formuleren van het projectplan gericht op innovatie van</i>				

een korte voorzieningsketen <i>Uitvoering van een innovatieproject</i>		deelnemen en kennis wordt gedeeld	Kennis zichtbaar voor partners		
	Organiseren van halfjaarlijkse ontmoeting tussen	Twee netwerkevents per jaar waar ondernemers en afnemers worden geïnspireerd en kennis wordt gedeeld	Inhoudelijk verslag van de twee regionale bijeenkomsten met behandelde thema's en foto's	Producenten zijn druk met hun productie en zijn niet aanwezig tijdens events	Plannen van bijeenkomsten in meest geschikte periode voor de producent. Met andere woorden in de maanden oktober t/m maart
	Faciliteren samenwerking distributiepartners	Samenwerking tussen diverse distributiepartners in de regio is een feit	Samenwerkingsovereenkomst gesloten voor samenwerking in de regio m.b.t. marketing en distributie van regionale producten	Gebrek aan vertrouwen Concurrentie	Gesprekken faciliteren Diversiteit van distributeurs borgen
	Faciliteren gemeenschapslandbouw				
B. Professionaliseren regionale Groente- en fruitketen <i>Uitvoering van een innovatieproject</i>	Uitwerking van gezamenlijke teeltplannen om het aanbod van regionaal geteelde producten beter af te stemmen en het aanbod af te stemmen op de vraag	Opzetten van gezamenlijke teeltplannen	Afzonderlijke teeltplannen van de regionale producenten zijn vertaald in een regionaal teeltplan	Onvoldoende afstemming mogelijk met risico dat veel van hetzelfde wordt aangeboden	Tijdig met de telers in gesprek om voorkeuren en mogelijkheden te inventariseren
	Invoering kwaliteitsborging regionaal geproduceerde groenten en fruit	Kwaliteitsnorm voor aangesloten regionale producenten	Beschreven en gedragen kwaliteitsnorm voor levering van groenten en fruit uit de regio	Onvoldoende gedragen kwaliteitsnorm door alle telers	Tijdig met de telers in gesprek om mogelijkheden te inventariseren Als referentie kwaliteitsborging van andere samenwerkingsverbanden gebruiken
	Opstellen en uitvoeren van een gezamenlijk marketingplan voor regionale groente en fruit	Gezamenlijk marketingplan opgesteld met behoud van eigen identiteit van de afzonderlijke telers	Marketingplan opgesteld Uitvoering gegeven aan het marketingplan	Onvoldoende herkenning van de afzonderlijke deelnemers in een gezamenlijk plan	Tijdig met de telers in gesprek om wensen te inventariseren
	Opzetten van een pilot met professionele afnemers die regionaal geproduceerde groenten en fruit afnemen	Samenwerking tussen regionale groente- en fruittelers en professionele afnemers faciliteren	Een aantal professionele afnemers in de regio nemen groenten en fruit af van regionale producenten.	Telers kunnen niet leveren tegen gewenste prijs/kwaliteit verhouding	Samenwerken op gebied van productie, verwerking met perfecte kwaliteit en logistiek
C. Verbeteren en vormgeven van de gezamenlijke marketing en communicatie <i>Gezamenlijk</i>	Opstellen gezamenlijk marketing- en communicatieplan voor producenten in de korte keten	Gezamenlijk marketing- en communicatieplan ontwikkeld om regionale producten onder de aandacht van consumenten en overige afnemers te brengen	Overall Projectplan aanwezig Marketing- en communicatieplan opgesteld	Geen Onvoldoende herkenning van de afzonderlijke deelnemers in een gezamenlijk marketing- en	Opstellen van het gezamenlijke plan met een goede afspiegeling van de verschillende regionale producenten uit het netwerk

<i>formuleren van het projectplan gericht op innovatie van een korte voorzieningsketen</i> <i>Uitvoering van een innovatieproject</i>				communicatieplan	
	Er wordt een digitaal platform ontwikkeld voor het inzichtelijk maken van regionale producenten, regionale producten, distributiekanaal, verkooppunten, restaurants en het verhaal rondom duurzaam regionaal geproduceerd voedsel	Digitaal platform met alle beschikbare informatie	Digitaal platform voor de regio Foodvalley	Beschikbaarheid relevante data Verouderde informatie	Gebruik maken van de verschillende databronnen in de regio Organiseren dat informatie up to date blijft
	Uitvoeren van gezamenlijke campagnes over gezond, duurzaam regionaal geproduceerd voedsel	Gezamenlijke campagne(s) worden uitgevoerd om regionale producten onder de aandacht van consumenten en overige afnemers te brengen	Folders, flyers, posters, informatie op websites van diverse partners	Herkenbaarheid van/voor de verschillende afzenders van dit project	Communiceren vanuit de regio Foodvalley zorgt voor algemene afzender van de campagne(s)
	Ontwikkelen training 'koken met regionale producten' in het living lab Smaakpark waarbij het verhaal van diverse boeren uit de regio wordt verteld tijdens 3 trainingen aan de zwarte brigade van de regionale restaurants	Ontwikkelen en uitvoeren van training over het verhaal en de toepassing van regionale producten	Beschreven training en fotoverslag van de gehouden trainingen aan medewerkers van restaurants uit de regio welke in het living lab Smaakpark Ede worden gehouden.	Onvoldoende deelname van regionale restaurants en haar medewerkers	Meenemen in marketing- en communicatieplan dat restaurants tijdig worden benaderd en uiteraard aansluiten bij lopende initiatieven als 'Restaurants van Morgen'
D. Reststromen gebruiken en kringlopen sluiten (circulaire voedselketen) [RM4] <i>Gezamenlijk formuleren van het projectplan gericht op innovatie van een korte voorzieningsketen</i> <i>Uitvoering van een innovatieproject??</i>	Opzetten van een pilot met logistieke partner Coöperatie Boerenhart en Ziekenhuis Gelderse Vallei om de overgebleven broden als veevoer (feed) naar de leverende regionale producenten (veehouders) te brengen.	Projectplan opgesteld Uitvoering van deze innovatieve pilot	Overall Projectplan aanwezig Rapportage met de resultaten van deze innovatieve pilot	Geen Pilot heeft niet het gewenste effect m.b.t. gebruik reststromen en circulaire voedselketen Logistieke kosten te hoog	Data met betrekking tot dit project analyseren en gebruiken in opstellen projectplan.
	Living lab naar de kansen voor het benutten van elkaars reststromen voor regionaal veevoer en mogelijk regionale meststof.	Rapportage met de resultaten van het living lab en vanuit de ervaring van de leden van het samenwerkingsverband StreekproefVen.	Rapportage met onderwerpen als: - welke mogelijkheden zijn er elkaars reststromen te gebruiken om in de behoefte van regionaal veevoer en meststoffen te voorzien. - wat is nodig om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen - zijn er digitale marktplaatsen, die voor deze stromen geschikt zijn - voorbeeld van een goede	Rapport geeft niet de gewenste resultaten m.b.t. gebruik reststromen en een circulaire voedselketen	Geen

			overeenkomsten voor de transacties, zodat sprake is van eerlijke prijsvorming en goede businesscases. - of en zo ja, welke verwerkingsstappen nodig zijn om de reststromen geschikt te maken voor veevoer of meststof		
--	--	--	--	--	--

7. Begroting

Begroting wordt gedetailleerd uitgewerkt over de verschillende onderdelen gespecificeerd naar procesmanagement, projectmanagement, inhuur kennis, faciliteiten etc.

Tevens wordt gekeken hoe de co-financiering op een slimme wijze kan worden ingezet met uren.

Onderstaand conceptbegroting (nader te specificeren / tariefbepaling)

Kosten	Uren	Tarief	Bedragen (incl. BTW)	Bedragen (excl. BTW)	Bedragen (incl. BTW)	
Coördinatie, administratie, afstemming	500	€ 95,00	€ 57.475,00	€ 47.500,00	POP3 subsidie	€ 120.000,00
Stuurgroep (4x per jaar) bewaking projectvoortgang	20	€ 95,00	€ 2.299,00	€ 1.900,00		
Looptijd september 2019 september 2021						
LTO: communicatie naar en inschakelen van achterban	50	€ 35,00	€ 2.117,50	€ 1.750,00	Bijdragen gemeenten:	
Boerenhart: meedenken, inschakelen netwerk	50	€ 35,00	€ 2.117,50	€ 1.750,00	Ede	€ 28.285,00
De Hooilanden: meedenken, kennis en netwerk	50	€ 35,00	€ 2.117,50	€ 1.750,00	Wageningen	€ 9.258,00
Vanelli: meedenken, kennis en netwerk	50	€ 35,00	€ 2.117,50	€ 1.750,00	Barneveld	€ 13.885,00
1. Versterken en Faciliteren regionale samenwerking			€ 24.200,00	€ 20.000,00		
- Formuleren Projectplan platform korte keten						
- Uitvoeren en oprichten platform korte keten						
- Organiseren haljaarlijkse ontmoeting t.b.v. Kennisdeling en inspiratie						
2. Verbeteren van de marketing en communicatie			€ 30.250,00	€ 25.000,00		
- Formuleren gezamenlijk Projectplan marketing en communicatie						
- Uitvoeren gezamenlijke campagnes						
- Ontwikkelen digitaal platform						
- Ontwikkelen training in living lab Smaakpark						
3. Reststromen gebruiken en kringlopen sluiten			€ 15.125,00	€ 12.500,00		
- Formuleren gezamenlijk Projectplan voor gebruik reststromen in de regio						
4. Professionalisering regionale Groente- en Fruitketen			€ 24.200,00	€ 20.000,00		
- Uitvoering geven aan gezamenlijke teeltplannen en groente en fruit op maat						
- Uitvoering geven aan gezamenlijke kwaliteitsborging						
- Uitvoering geven aan gezamenlijke marketing en communicatie						
- Uitvoering geven aan gezamenlijke afzet professionele afnemers						
Aanvullende kosten inhuur experts voor aanvullende werkzaamheden			€ 6.050,00	€ 5.000,00		
Projectcommunicatie			€ 3.358,96	€ 2.776,00		
Materieel						
TOTAAL			€ 171.427,96	€ 141.676,00	€ 171.428,00	